

УДК 336.711.65

Тарасович Т. П.

ДЖЕРЕЛА ВИНИКНЕННЯ ПРОБЛЕМНИХ АКТИВІВ У БАНКАХ ІЗ ДЕРЖАВНИМ КАПІТАЛОМ

Досліджено джерела виникнення проблемних активів у банках із державним капіталом та чинники впливу на зростання проблемної заборгованості. Розглянуто управління ліквідністю, ризиками та зазначеними активами банків із державним капіталом у сучасних умовах. Проаналізовано фінансові результати збиткових банків і державний борг України до 2016 р. Розкрито фактори формування збиткового капіталу та накреслено шляхи запобігання утворенню від'ємних фінансових результатів. Розглянуто втручання держави у діяльність збиткових банків шляхом рекапіталізації. Задля уникнення рецесії у банківському секторі надано рекомендації щодо заходів, спрямованих на уникнення чи зменшення частки проблемних активів, та запропоновано способи розрізнення джерел їх виникнення. Представлено графік поступового приведення статутного капіталу у відповідність із вимогами законодавства. Актуальною є оцінка ситуації на фінансовому ринку, обсягу викуплених облігацій. Особливу увагу приділено сучасному обсягу активів банків з державним капіталом, структурі депозитного та кредитного портфелів, їх фінансовому стану, десяти найзбитковішим банкам України з державним капіталом за підсумками 2015 р. (зокрема порівняно результати діяльності банків із державним капіталом у поточному році з попередніми роками, виявлено їх динаміку). Проаналізовано частку власного капіталу банків з державним капіталом у загальному обсязі власного капіталу банківської системи. Зроблено акцент на необхідності застосування поширеного за кордоном методу сек'юритизації для очищення активів з метою підвищення прибутковості банку та залучення коштів до обігу його діяльності.

Ключові слова: проблемні активи, банки з державним капіталом, сек'юритизація, рекапіталізація, кредитна політика.

Табл. 1. Літ. 9.

Тарасович Т. П.

ИСТОЧНИКИ ВОЗНИКНОВЕНИЯ ПРОБЛЕМНЫХ АКТИВОВ В БАНКАХ С ГОСУДАРСТВЕННЫМ КАПИТАЛОМ

Исследованы источники возникновения проблемных активов в банках с государственным капиталом и факторы влияния на рост проблемной задолженности. Рассмотрено управление ликвидностью, рисками и указанными активами банков с государственным капиталом в современных условиях. Проанализированы финансовые результаты убыточных банков и государственный долг Украины до 2016 г. Раскрыты факторы формирования убыточного капитала и намечены пути предотвращения образования отрицательных финансовых результатов. Рассмотрено вмешательство государства в деятельность убыточных банков путем рекапитализации. Во избежание рецессии в банковском секторе представлены рекомендации по мерам, направленным на предотвращение или уменьшение доли проблемных активов, и предложены способы различения источников их возникновения. Представлен график постепенного приведения уставного капитала в соответствие с требованиями законодательства. Актуальной является оценка ситуации на финансовом рынке, объема выкупленных облигаций. Особое внимание уделено современному объему активов банков с государ-

© Тарасович Т. П., 2016

ственным капиталом, структуре депозитного и кредитного портфелей, их финансовому состоянию, десяти самым убыточным банкам с государственным капиталом Украины по итогам 2015 г. (в частности сравнены результаты деятельности банков с государственным капиталом в текущем году с предыдущими годами, выявлена их динамика). Рассмотрена доля собственного капитала банков с государственным капиталом в общем объеме собственного капитала банковской системы. Сделан акцент на необходимости применения распространенного за рубежом метода секьюритизации для очистки активов с целью повышения прибыльности банка и привлечения средств в оборот его деятельности.

Ключевые слова: проблемные активы, банки с государственным капиталом, секьюритизация, рекапитализация, кредитная политика.

Tetiana Tarasovych

THE SOURCES OF PROBLEM ASSETS IN BANKS WITH STATE CAPITAL

The article is focused on the sources of bad assets in banks with state capital and the factors that influence the growth of bad debts. The author considers liquidity management, risk management and distressed assets of banks with state capital in modern conditions. The financial results of unprofitable banks in Ukraine and the national debt for 2016 are analyzed. The author identifies the factors of unprofitable capital formation and outlines the ways of preventing negative financial results. State intervention in the activities of unprofitable banks through recapitalization is under consideration in the article. In order to avoid a recession in the banking sector, the study provides recommendations regarding measures to avoid or reduce the share of problem assets and suggests ways to distinguish the sources of problem assets. The author presents a time frame for bringing share capital in line with the NBU. The assessment of the situation in the financial market and the volume of treasury bonds is a topical issue in Ukraine. A particular attention is given to the present volume of assets of banks with state capital, the structure of the deposit and credit portfolios and their financial condition. The emphasis is placed on the ten most unprofitable banks with state capital of Ukraine in 2015, in particular the performance of banks with state capital in the current year benchmarked to outcomes in previous years to bring out their dynamics. The author considers the share equity of banks with state capital equity throughout the banking system. The study emphasizes the need for a popular in international practice financial method of securitization for asset clearance to improve the bank's profitability and attract funds for the support of its activity.

Key words: problem assets, banks with state capital, securitization, recapitalization, credit policy.

JEL classification: G21, G28.

У кризовий період рецесійні явища в економіці України торкнулися і банківської системи. У вітчизняних банків виникли труднощі з ліквідністю, управлінням ризиками та проблемними активами, які почали стрімко зростати. Для покращання ситуації на фінансовому ринку знадобилися втручання держави у статутний капітал та фінансування для підтримки ліквідності банків або їх ліквідації.

В Україні таке втручання держави здійснюється шляхом рекапіталізації, зумовлюючи значне зростання витрат державного бюджету та обсягу державного боргу. З метою уникнення рецесії в банківському секторі необхідно розрізняти джерела виникнення проблемних активів, аби за їх наявності швидко зорієнтувати заходи уникнення чи зменшення частки проблемних активів.

Питання щодо джерел виникнення проблемних активів України розглянуто у наукових працях вітчизняних учених. Теоретичні й практичні аспекти цього питання відображено в роботах таких економістів і фахівців, як: Л. А. Дудинець, Н. Дунас, В. П. Кудряшов, Л. Слобода та ін. [1–3].

Метою статті є визначення джерела проблемних активів у банках із державним капіталом, аналіз і пропозиція заходів із запобігання та зменшення частки проблемних активів.

Поява та зростання проблемних активів характерні для банківської системи кожної країни. Висока їх частка робить банк збитковим, тобто низьколіквідним, неплатоспроможним. Виникає потреба у фінансових ресурсах, коригуванні стратегічного напрямку діяльності та управління ризиками.

Частка власного капіталу банків із державним капіталом становить 26 % усього власного капіталу банків, частка їхніх активів у загальних активах банківської системи – 26 % у 2016 р. [4]. Їхня роль в інвестиційному процесі також є вагомою, оскільки вони надають кредитування низці державних підприємств, що впливає на динаміку інвестицій в основний капітал. Для передбачення негативних тенденцій при веденні діяльності банками, запобігання виникненню та зростанню проблемних активів у портфелі банку необхідно розрізнити джерела утворення проблемних активів та їхні наслідки.

Розглянемо джерела виникнення таких активів у банків із державним капіталом.

1. У капіталі банків простежується непропорційність частки депозитів і частки кредитів, зумовлена неадекватним відношенням депозитів до капіталу, оскільки останніми роками динаміка кредитування уповільнилась, видача кредитів здійснювалась у занадто великих обсягах. На 1 квітня 2016 р. співвідношення кредитів і депозитів у банківській системі України становило 33 %, знизившись зі 160 % перед початком кризи 2008 р. [5]. Тоді як в єврозоні цей показник дорівнював 113 % у 2016 р., знизившись зі 125 % у 2008 р. [6]. З погляду ймовірності збитків надання занадто великого кредиту позичальнику, фінансовий стан якого задовільний, так само небезпечно, як і надання надто ризикованого кредиту. Кредити, сума яких перевищує можливість позичальника і тому ставить під сумнів погашення, вважаються ненадійними.

2. Для банків із державним капіталом характерний низький рівень корпоративного управління через неадекватні вимоги ринкової економіки до діяльності провідних власників. Банк повинен уникати легковажного ставлення до своєї кредитної діяльності (недостатній нагляд за позичальниками, добре відомими банку, покладання на усну інформацію, одержану від позичальника, замість фінансових даних; оптимістичне ставлення до оцінки недоліків кредитної діяльності, якщо подібні мали місце у минулому і банк їх успішно подолав). Багато позик, які спочатку видаються нормальними, згодом стають проблемними і призводять до збитків унаслідок недостатнього нагляду. Неєфективний нагляд є результатом необізнаності зі справами позичальника протягом дії кредиту [1].

3. Вагомими чинниками, які призвели до погіршення якості активів, є неякісний попередній аналіз ризику повернення кредиторської заборгованості, свідоме недотримання вимог під час аналізу кредитоспроможності позичальника і розрахунку фінансового класу, збільшення процентних ставок за чинними кредитними договорами, знецінення вартості забезпечення за кредитними операціями, несвоєчасне виконання реструктуризації простроченої заборгованості, свідоме погіршення платіжної дисципліни з боку позичальника. Кредитний портфель банків України станом на 1 червня 2016 р. дорівнював 931 587 млн грн і за фізичними особами знизився за останні 12 місяців на 26 669 млн грн. Частка простроченої заборгованості дорівнювала 24,3 % [4]. Основним чинником є курсові зміни, які впливають на погіршення здійснення погашення за валютними кредитами. Відповідно до рейтингу Світового банку, Україна за підсумками 2015 р. посіла 3-тє місце серед країн із найбільшою кількістю проблемних кредитів. Її випередили тільки Греція і Кіпр. Світовий банк оцінив кількість проблемних кредитів у вітчизняній банківській системі за підсумками 2015 р. на рівні 24,27 % загальної кількості виданих кредитів. Для порівняння: у 2013 р. частка проблемних кредитів була на позначці 12,9 %. Тоді Україна за її рівнем була навіть кращою від Італії та Іспанії, а нині стала однією із найпроблемніших країн у банківському секторі [7]. Цей показник свідчить про негаразди у веденні бізнесу, які призводять до погіршення виконання розрахунків із банками. Наслідок цього – приріст проблемної заборгованості фізичних осіб, оскільки джерелами надходження для них здебільшого є оплата праці від підприємств під час ведення бізнесу.

4. Немає мотивації до пошуку ефективних нових проектів працівниками банків із державним капіталом через низький рівень оплати їхньої праці в Україні, що стримує розвиток державного банківського сектору та призводить до зниження питомої ваги впровадження інновацій на промислових підприємствах до 3,3 % у 2016 р. (у 2005 р. – 6,5 %), а також до зростання кредитування фізичних осіб та малого і середнього бізнесу. Це не стимулює інноваційний розвиток [2].

5. Допомога державним збитковим банківським установам здійснюється шляхом рекапіталізації, що знижує стимул приросту банківських активів, а також завдяки перегляду політики управління капіталом, ризиками, кредитної та депозитної політики [3].

6. Вкладення у соціально-економічну сферу зумовлюють збитковість через відсутність попиту на продукт проекту та можуть бути здійснені в приватних інтересах, що негативно позначається на активах банків із державним капіталом. Прикладом є заздалегідь готові проекти, реалізовані через рекапіталізацію, зокрема вкладення в ОВДП, фінансування збиткових державних монополій тощо.

7. Виникненню проблемних активів у банків із державним капіталом сприяє недостатня сек'юритизація в Україні.

Метод сек'юритизації для очищення активів користується популярністю за кордоном: шляхом випуску облігацій банк підвищує прибутковість завдяки виведенню проблемних активів у вигляді цінних паперів та залучає гро-

шові кошти в обіг у своїй діяльності, тобто високоліквідний актив. Такий метод зменшує навантаження на власний капітал проблемних активів.

Зауважимо, що нормативного визначення сек'юритизації в Україні немає. Наприклад, у Казахстані прийнято закон "Про сек'юритизацію". Цікаво, що саме казахська іпотечна компанія перша з країн СНД випустила іпотечні облігації. Спеціальні законодавчі акти, що стосуються іпотечних цінних паперів, є також у Європейському Союзі та США. Але класична схема сек'юритизації активів доволі складна для банків, що зумовлено її високою вартістю і необхідністю достатньо великого пулу однорідних кредитів, у середньому 50–100 млн дол. США [6].

Викуп облігацій державних підприємств банками з державним капіталом, котрі списуються як борг у зв'язку з неможливістю повернення сум за облігаціями та процентів, що класифікується як безнадійний борг і призводить до застосуванню заходів рекапіталізації державних банків державою. Це спричиняє збільшення бюджетного дефіциту державного бюджету та не сприяє зростанню економіки. За I кв. 2016 р. державними банками викуплено ОВДП, які перебувають в обігу за сумою основного боргу, на 18,2 млрд грн. У 2015 р. внутрішній валютний державний борг України зменшився на 1,71 млрд дол (–40 %) до 2,54 млрд дол., а обсяг гривневих боргів – зріс на 46,63 млрд грн (+11,1 %) – до 468,4 млрд грн. Зовнішній державний борг (валютний) торік зріс на 4,62 млрд дол. (+11,9 %) до 43,43 млрд дол. За даними Міністерства фінансів України, на кінець лютого загальний обсяг державного та гарантованого державою боргу становив 1,741 трлн грн, що на 168,8 млрд грн, або на 10,7 % більше, ніж на початок 2016 р. У доларовому вираженні він зменшився на 1,16 млрд дол., або на 1,8 % – до 64,35 млрд дол.

У 2016 р. внутрішній державний борг (переважно гривневий, хоча були випущені й валютні та індексовані держоблігації) в січні – лютому збільшився на 36,5 млрд грн, або на 7,2 %, – до 544,5 млрд грн. Зовнішній державний борг (номінований у валюті) зріс на 290 млн дол., або на 0,9 %, – до 34,7 млрд дол.

Внутрішній гарантований державою борг у 2016 р. скоротився на 510 млн грн, або на 2,4 %, – до 20,95 млрд грн. Зовнішній гарантований державою борг зменшився на 290 млн дол., або на 3,2 %, – до 8,73 млрд дол. Збільшення зовнішнього державного боргу на суму скорочення зовнішнього гарантованого державою боргу може бути пов'язане насамперед із реструктуризацією боргів "Укравтодору" та КБ "Південне" перед російським "Сбербанком" на 367 млн дол., у результаті якого були випущені суверенні євробонди на 284,15 млн дол. та деривативи на 91,9 млн дол. [8].

8. Для банківської системи України характерна несприятлива кредитна політика: високі процентні ставки та неможливість їх зниження через високу облікову ставку НБУ, яка на 21 липня 2016 р. дорівнює 18 %, і через недостатню монетизацію економіки, оскільки в розвинутих країнах облікові ставки низькі (США – 0,25 %, єврозона – 0,5 %), а ставки за кредитами в деяких країнах високі через інфляційні ризики (Китай – 6 %) [8].

9. У банках України при кредитуванні використовується недостатній обсяг інформації про реальний стан справ у позичальника: здебільшого інфор-

маційна база формується зі слів клієнта або на основі довідки про доходи, котра не завжди відповідає реальним доходам позичальника, та ін.

10. Додатковим навантаженням на банк щодо підвищення його ліквідності є вимога регулятора, яка полягає в обов'язковому формуванні резерву під проблемні кредити, що суттєво впливає на його діяльність. Цей захід із боку регулятора є цілком виправданим, але якщо проблемні активи комерційного банку становлять значну частку, а згідно з вимогами, резерв формується на 100 % від їхньої суми, то це призводить до істотних складнощів у діяльності банку [2].

Для глибшого аналізу джерел виникнення проблемних активів у державних банках розглянемо власний капітал банківської системи України. Його сукупний обсяг залишається меншим за статутний, що пояснюється значними обсягами накопичених протягом 2013–2015 рр. збитків. Загалом регулятивний капітал банків України знизився на 16 027 млн грн і у 2015 р. становив 188 949 млн грн, тоді як у 2013 р. він дорівнював 178 454 млн грн, достатність капіталу в 2013–2015 рр. зменшилась. Зросли доходи банків України на 41 313 млн грн, а витрати – на 97 715 млн грн (у 2015 р. витрати становили 263 167 млн грн, тоді як у 2013 р. – 168 888 млн грн) [9].

За 2015 р. фінансовий результат діючих банків становив –1,0 млрд грн проти –3,7 млрд грн у 2014 р.

На зменшення збитків головним чином вплинуло скорочення відрахувань у резерви на можливі втрати від активних операцій. Так, станом на 1 грудня 2015 р. 74 банки отримали прибуток на загальну суму 4,1 млрд грн, у тому числі за листопад – 77 банків на загальну суму 3,2 млрд грн. Результатом діяльності банків у 2015 р. став збиток 52 966 млн грн, відповідно рентабельність активів знизилась на 4,19 % і становила –4,07 %, а рентабельність капіталу зменшилась на 31,27 % і дорівнювала –30,46 %.

Для аналізу проблемних активів банків України, зокрема комерційних, розглянемо десять найзбитковіших банків за підсумками 2015 р., щоб визначити рівень політики управління ризиками в українських банках, джерела виникнення таких активів (таблиця).

Фінансовий результат банківської системи за 2015 р. –66,6 млрд грн (за 2014–2015 рр. – близько –120 млрд грн, а за I кв. 2016 р. – ще –8 млрд грн), без урахування показників уже виведених із ринку банків. При цьому за 2015 р. найбільші банки України сформувавши 93 % збитку системи (70,1 млрд грн).

Одним із найпопулярніших методів відновлення роботи банків та виведення їх на рівень прибутковості в Україні (з досвіду розвинутих країн) є рекапіталізація*, що полягає в такому:

- 1) зміна структури капіталу банку чи фінансової установи шляхом конвертації цінних паперів, наприклад, заміни облігацій акціями;
- 2) передача на основі відповідних процедур усіх або частини акцій банку чи фінансової установи іншим власникам;

---

* Термін “рекапіталізація” (від англ. recapitalization) застосовується переважно до процесу зміни або відновлення статутного капіталу банків.

Найзбитковіші банки України за підсумками 2015 р.

№	Банк	Розмір збитку банку, тис. грн
1	Промінвестбанк	-20 272 049
2	Укрексімбанк	-14 132 383
3	Ощадбанк	-12 273 078
4	Сбербанк РФ	-6 328 545
5	ВТБ Банк	-4 551 555
6	Укрсоцбанк	-3 224 844
7	ОТП Банк	-2 847 716
8	Альфа-Банк	-2 657 691
9	Універсал Банк	-2 009 719
10	ПУМБ	-1 752 470
Усього		-70 050 050

Джерело: Аналітичний огляд банківської системи України за 2015 рік / Національне рейтингове агентство "Рюрік" [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://rurik.com.ua/documents/research/bank_system_IV_kv_2015.pdf.

3) викуп державою банків шляхом обміну їхніх активів на облигації внутрішньої державної позики з подальшою їх монетизацією центральним банком.

Наприклад, збільшення капіталу потребували загалом 22 банки. Проте п'ять із них з об'єктивних причин не виконали вимоги станом на 17 червня 2016 р. і продовжували роботу з Національним банком України з урегулювання ситуації. Найбільші банки до травня 2016 р. наростили обсяг докапіталізації майже до 100 млрд грн. Практично три чверті цієї суми припало безпосередньо на докапіталізацію, решта – на поліпшення якості кредитного портфеля або фінансових показників банку. З них 72 млрд грн – гроші, внесені в капітал: або як нові внески, або, в більшості випадків, як конвертація існуючих субординованих боргів і материнських кредитних ліній. А 27 млрд грн – це робота з заставами і поліпшення фінансового стану банку [4].

Необхідність збільшення капіталу зумовлена потребою в коштах для формування резервів під проблемні кредити. Наступний крайній термін для першої десятки – 1 вересня 2016 р., другий – 1 жовтня.

Увесь процес завершиться 1 січня 2019 р. За цей трирічний період банки повинні вийти на рівень 10 % капіталу, тобто досягти нормативу адекватності капіталу і працювати стабільно. До законодавчо встановленого мінімуму в 120 млн грн збільшили капітал 17 малих банків. Із середини 2014 р. вони сукупно наростили капітал на 731 млн грн (включаючи погоджений, але ще не зареєстрований статутний капітал).

На сьогодні є такі варіанти розв'язання цієї проблеми:

- збільшення капіталу;
- самоліквідація у випадку незацікавленості в діяльності на банківському ринку;
- об'єднання з іншим гравцем на ринку.

Нагадаємо, Законом України “Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо запобігання негативному впливу на стабільність банківської системи” від 04.07.2014 № 1586-VII мінімальний розмір статутного капіталу на момент державної реєстрації юридичної особи, яка має намір здійснювати банківську діяльність, збільшено зі 120 млн до 500 млн грн.

На виконання закону Національний банк України розробив графік поступового приведення статутного капіталу у відповідність із вимогами, а саме до розміру, не меншого ніж:

- 120 млн грн – до 17 червня 2016 р.;
- 300 млн грн – до 11 січня 2017 р.;
- 400 млн грн – до 11 січня 2018 р.;
- 480 млн грн – до 11 січня 2019 р.;
- 500 млн грн – до 11 липня 2024 р.

Підвищенню відповідальності керівників банківських установ має сприяти введення їхньої матеріальної відповідальності за заподіяний банку збиток у результаті розтрата й розкрадання коштів. У багатьох західних країнах така відповідальність поширюється на все майно керівника (менеджера), навіть майно всіх членів його родини.

До основних джерел виникнення проблемних активів у банків з державним капіталом належать:

- непропорційність у загальних активах частки депозитів та частки кредитів, зумовлена неадекватним відношенням депозитів до капіталу;
- низький рівень корпоративного управління в банках через не відповідну вимогам ринкової економіки діяльність провідних власників;
- низький рівень аналізу ризику повернення кредиторської заборгованості;
- свідоме недотримання вимог під час аналізу кредитоспроможності позичальника і розрахунку фінансового класу;
- збільшення процентних ставок за чинними кредитними договорами;
- знецінення вартості забезпечення за кредитними операціями;
- несвоєчасне виконання реструктуризації простроченої заборгованості;
- свідоме погіршення платіжної дисципліни з боку позичальника;
- відсутність мотивації до пошуку ефективних нових проектів працівниками банків із державним капіталом через низький рівень оплати праці в Україні працівникам державних банків;
- допомога державним збитковим банківським установам у вигляді рекапіталізації;
- вкладення у соціально-економічну сферу;
- недостатня сек'юритизація;
- несприятлива кредитна політика;
- неповна інформація про реальний стан позичальника.

Найпріоритетнішим напрямом виведення проблемних активів із капіталу банків для самих банків є купівля їх колекторськими компаніями або створення внутрішніх колекторських відділів у банках. Рекапіталізація є менш вигідною, ніж робота з проблемними активами. Створення санаційного банку, який викупляв би проблемні активи банків, на законодавчому рівні на-

разі не закріплено. Актуальним шляхом виведення проблемних активів із капіталу є реструктуризація заборгованості позичальника за заздалегідь розробленими банком кількома схемами, з огляду на оптимальний варіант для позичальника (зниження ставки, збільшення терміну кредиту, “кредитні канікули” тощо).

Список використаних джерел

1. Дудинець Л. А. Управління банківськими проблемними активами в міжнародній практиці / Л. А. Дудинець // Регіональна економіка. – 2010. – № 4. – С. 150–156.
2. Слобода Л. Напрями вдосконалення роботи банків України з проблемними активами в посткризовий період / Л. Слобода, Н. Дунас // Вісник НБУ. – 2011. – № 4. – С. 46–50.
3. Кудряшов В. Рекапіталізація проблемних активів з використанням державних ресурсів / В. Кудряшов // Економіка України. – 2014. – № 13. – С. 37–48.
4. Офіційний сайт Національного банку України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.bank.gov.ua>.
5. Національна рада реформ [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://reforms.in.ua>.
6. Business Information Network [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.bin.com.ua>.
7. Асоціація українських банків [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.aub.com.ua.
8. Finbalance [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://finbalance.com.ua>.
9. Аналітичний огляд банківської системи України за 2015 рік / Національне рейтингове агентство “Рюрік” [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://rurik.com.ua/documents/research/bank_system_IV_kv_2015.pdf.

References

1. Dudy`nec`, L. A. (2010). Upravlinnya bankivs`ky`my` problemny`my` akty`vamy` v mizhnarodnij prakty`ci [Management of bank distressed assets internationally]. *Rehional`na ekonomika* [Regional economy], 4, 150–156 [in Ukrainian].
2. Sloboda, L., Dunas, N. (2011). Napryamy` vdoskonalennya roboty` bankiv Ukrayiny` z problemny`my` akty`vamy` v postkry`zovy`j period [Areas of improvement Ukraine banks with problem assets in the post-crisis period]. *Visny`k Nacional`noho banku Ukrayiny`* [Bulletin of the National Bank of Ukraine], 4, 46–50 [in Ukrainian].
3. Kudryashov, V. (2014). Rekapitalizaciya problemny`x akty`viv z vy`kory`stanniam derzhavny`x resursiv [Recapitalization of troubled assets using state resources]. *Ekonomika Ukrayiny`* [Ukraine economy], 13, 37–48 [in Ukrainian].
4. *Oficijny`j sajт Nacional`noho banku Ukrayiny`* [Official site of the National Bank of Ukraine]. (n. d). Retrieved from <http://www.bank.gov.ua> [in Ukrainian].
5. *Nacional`na rada reform* [The National Council reform]. (n. d.). Retrieved from <http://reforms.in.ua> [in Ukrainian].
6. *Business Information Network*. (n. d.). Retrieved from <http://www.bin.com.ua>.
7. *Associaciya ukrainskix bankov*. (n. d.). Retrieved from www.aub.com.ua [in Russian].
8. *Finbalance*. (n. d.). Retrieved from <http://finbalance.com.ua>.
9. *Anality`chny`j ohlyad bankivs`koyi sy`stemy` Ukrayiny` za 2015 rik* [Analytical review of the banking system of Ukraine for 2015]. (n. s.). Nacional`ne rejty`nhove ahentstvo “Ryurik”. Retrieved from http://rurik.com.ua/documents/research/bank_system_IV_kv_2015.pdf [in Ukrainian].